

Інтегроване управління водними ресурсами: Стратегія виживання та розвитку

Від адміністративного поділу до
європейських екологічних стандартів
та водної безпеки.

Аналітичний огляд трансформації водогосподарського
комплексу України.

Короткий огляд: Чому реформа неминуча

Україна відходить від застарілої адміністративно-командної моделі управління водою. Ми переходимо до басейнового принципу (ІУВР) — єдиного шляху забезпечити водну безпеку в умовах війни та зміни клімату.

Євроінтеграція

Виконання Угоди про асоціацію вимагає апроксимації 6 ключових водних директив ЄС (зокрема Водної рамкової директиви).

Кліматичний виклик

Зростання температури та скорочення площ зрошення вимагають модернізації для збереження статусу аграрного лідера.

Наслідки війни

Руйнування інфраструктури (Каховська ГЕС) та забруднення річок роблять воду питанням національної безпеки.

Що таке Інтегроване управління водними ресурсами (ІУВР)?

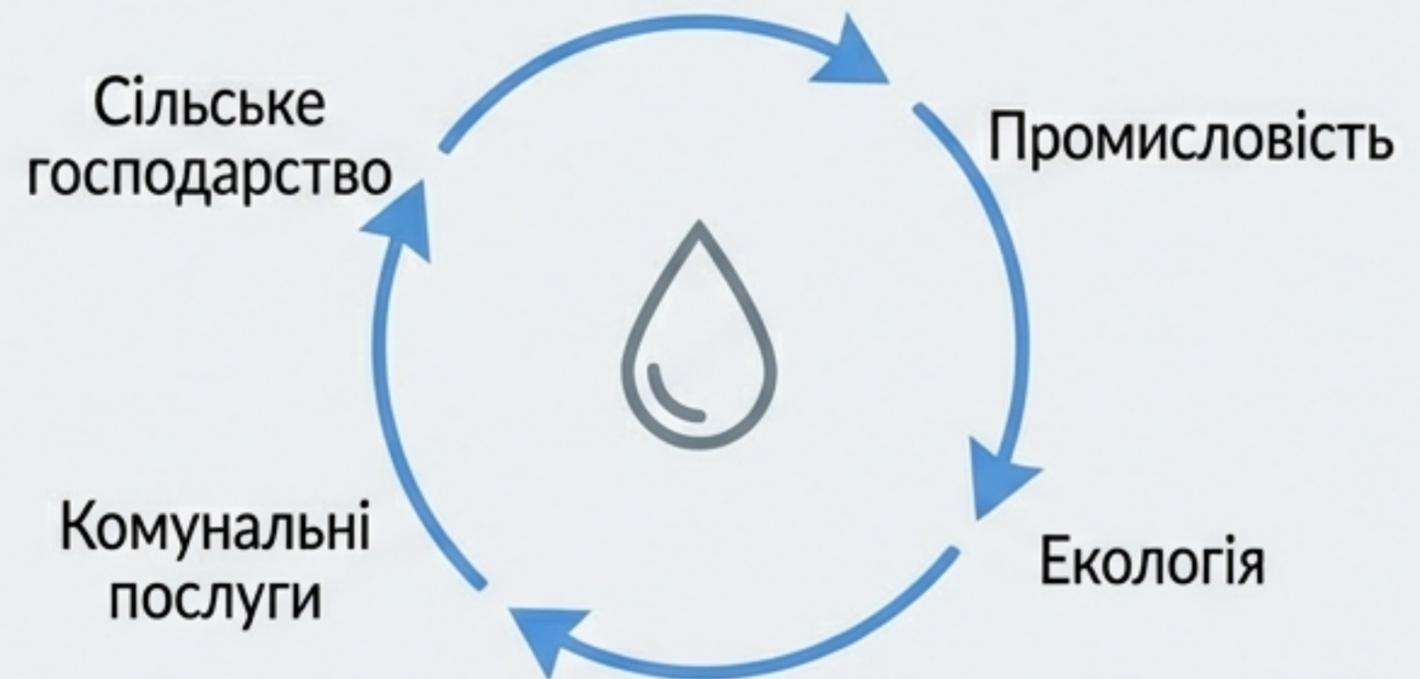
ІУВР — це процес скоординованого розвитку та управління водними, земельними та пов'язаними з ними ресурсами.

Відомчий підхід

Конфлікти, втрати та нестійкі системи

ІУВР (Інтегрований підхід)

Взаємозалежність та баланс

Мета: Максимальне соціально-економічне благополуччя без шкоди для стійкості екосистем.

Фундамент реформи: 4 Дублінські принципи

Playfair Display Обмеженість ресурсу

Прісна вода — вичерпний і вразливий ресурс. Гідрологічний цикл не збільшує обсяг води, а забруднення його зменшує.

Playfair Display Партисипативний підхід

Управління має залучати користувачів та політиків на всіх рівнях. Рішення формуються за участі зацікавлених сторін.

Playfair Display Роль жінок

Жінки відіграють центральну роль у забезпеченні та охороні води, що часто ігнорується в інституційних структурах.

Playfair Display Економічна цінність

Вода має економічну вартість у всіх видах використання і повинна визнаватися як економічне благо.

Спадщина: Системні суперечності старого підходу

- Висока водоємність ВВП (значно перевищує світовий рівень).
- Зношеність основних фондів водогосподарського комплексу.
- Фрагментарність: розрив між “Водоспоживачами” та “Водокористувачами”.

Стара модель: Адміністративно-територіальне управління

“Система державного управління потребувала невідкладного переходу від територіального до басейнового принципу для подолання екологічної кризи.”

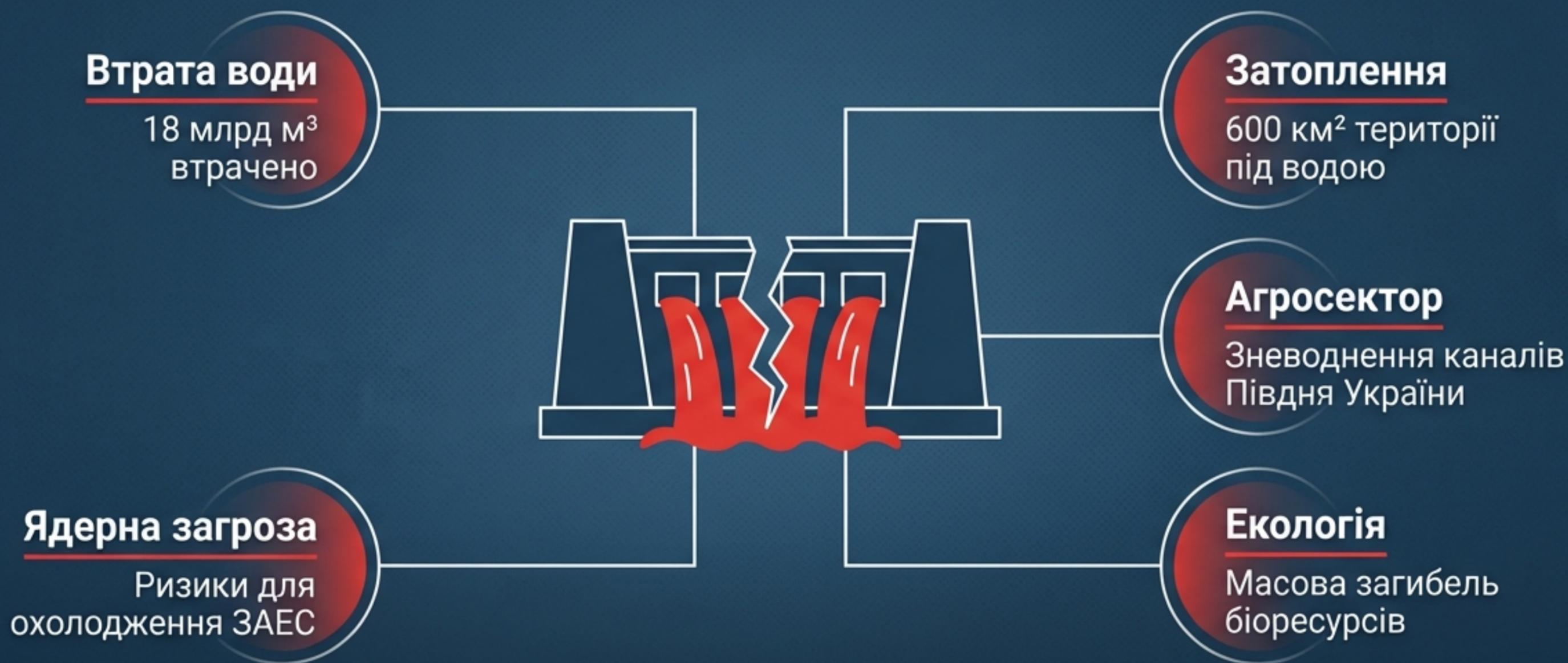
«Ідеальний шторм»: Зміни клімату та криза зрошення

Дані Світового банку та ІВПіМ НААН.

- 🌡️ **Температура:** Зростання середньорічної температури при незмінних опадах.
- 📊 **Економічний ризик:** Агросектор = 14% ВВП та >40% експорту.
- 👉 **Висновок:** Без модернізації іригації Україна втрачає статус гаранта продовольчої безпеки.

Війна проти води: Наслідки руйнування Каховської ГЕС

Відновлення вимагатиме повної перебудови системи водопостачання, а не просто ремонту.

Басейновий принцип: Нова географія управління

Концепція:
Вода не знає адміністративних кордонів.

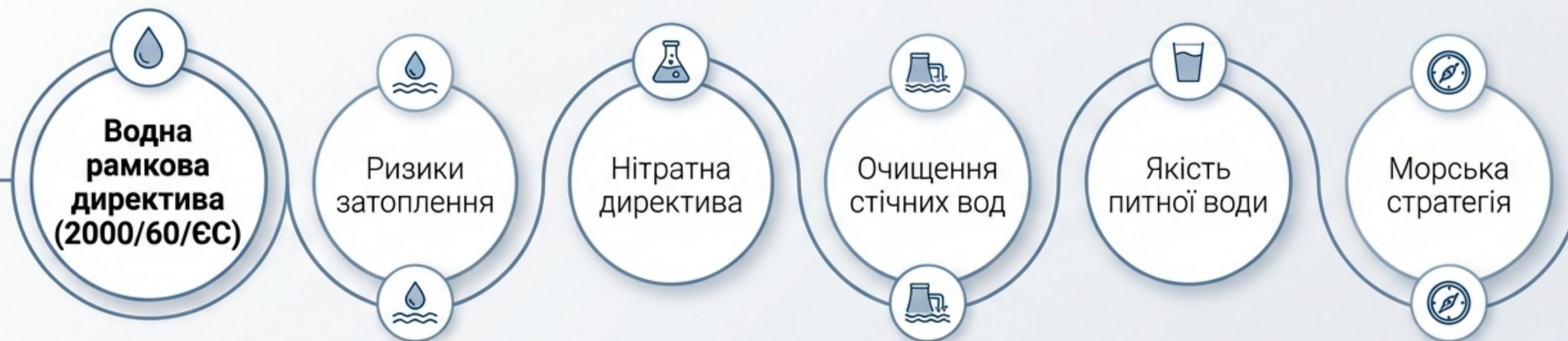

Одиниця управління:
Район річкового басейну (РРБ).

Інструмент:
План управління річковим басейном (ПУРБ).

Євроінтеграційний вектор: 6 Директив ЄС

Insight

Апроксимація законодавства — це перший крок. Повна імплементація потребуватиме значних інвестицій в інфраструктуру.

Інституційна трансформація: Розподіл повноважень

Мета реформи: Відокремлення функцій управління ресурсами від господарської діяльності.

Басейнові ради: Голос водокористувачів

Функція: Розробка планів управління (ПУРБ), узгодження екологічних цілей та вирішення конфліктів між водокористувачами.

Економіка води: Від безкоштовного до цінного

Невідповідність ціни та вартості призводить до деградації.

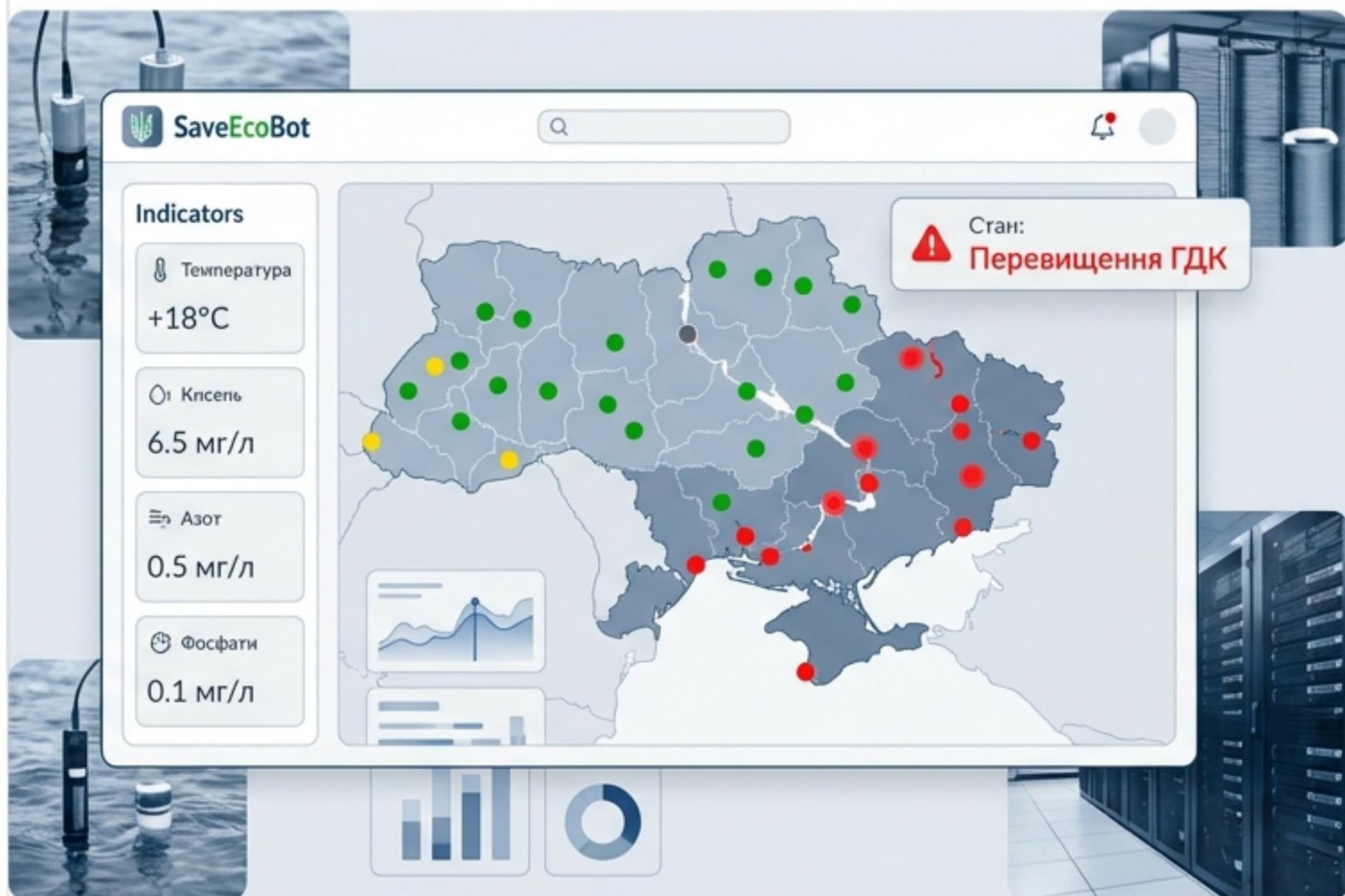
1. Забруднювач платить:

Фінансова відповідальність за екологічну шкоду.

2. Користувач платить:

Повне відшкодування витрат на інфраструктуру та послуги.

Моніторинг та прозорість: Дані для рішень

Неможливо управляти тим, що неможливо виміряти. Сучасний моніторинг та відкриті дані (SaveEcoBot) забезпечують громадський контроль та обґрунтовані рішення.

Стратегія 2030: Відновлення та розвиток

Водна безпека — це національна безпека”

Інтегроване управління водними ресурсами — це єдиний спосіб гарантувати, що Україна залишиться житницею світу та комфортним місцем для життя майбутніх поколінь.

Збереження екосистем

Справедливий доступ

Економічна ефективність